

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра землевпорядного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету землевпорядкування
д.е.н., проф. Євсюков Т.О.
18 травня 2023 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 9 від 26 квітня 2023 року
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Мартин А.Г.

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки
здобувачів першого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»
д.е.н., проф. Мартин А.Г.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

Спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій»
Освітня програма Геодезія та землеустрій
Факультет землевпорядкування
Розробники: доценти: к.е.н., доцент Кустовська О.В., к.е.н., доцент Чумаченко О.М.

Київ – 2023р.

1. Опис навчальної дисципліни
«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
ОС	«Магістр»	
Спеціальність	193 – «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	4
Лекційні заняття	10	6год.
Практичні заняття	20год.	6(12)год.
Самостійна робота студента	90год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	3год.	-

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

У будь-якому суспільстві землеустрій є важливим інструментом держави по перетворенню в життя її земельної політики, управління земельною власністю, землекористування, регулюванню земельних відносин. Шляхом землеустрою проходить розподіл земель між власниками і користувачами, галузями (промисловістю, сільським, лісовим, міським господарством, транспортом, енергетикою і т.п.); надання земельних ділянок підприємствам, закладам, громадянам і їх вилучення, перерозподіл між землеволодільцями і землекористувачами. Для більшої обґрунтованості всі дії, які пов'язані з перерозподілом, наданням і вилученням земель, утворенням і реорганізацією попередніх землекористувань, здійснюються на основі проектів землеустрою, які мають інноваційно-інвестиційний характер і містять інформацію інтелектуальної власності, а також виконання землевпорядних проектних робіт з використанням сучасних інформаційних технологій.

Вирішення економічних та соціальних проблем суспільства покладається не лише на спеціалізовані наукові установи, а й на використання наукового потенціалу вищої школи, поліпшення якості підготовки спеціалістів, вихованням у них потреби наукового пошуку при розв'язанні професійних завдань у практичній діяльності. З цією метою у програми вищих навчальних закладів включено вивчення курсу **«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»**.

Предметом курсу є методологія здійснення ліцензування і патентування наукової продукції з метою їх постійного удосконалення, безперервного науково-технічного і соціально-економічного прогресу суспільства.

Завдання курсу – є засвоєння теоретичних знань про наукові дослідження та дослідницьку діяльність, обробка результатів досліджень з використанням комп'ютерних технологій, побудова відповідних інформаційних моделей, знання методів та засобів проведення дослідів, використання літературних джерел та глобальної мережі Інтернет,

одержання практичних навичок використання засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що передбачають уміння працювати з системними та прикладними програмними засобами загального призначення: операційними системами, редакторами текстів, графічними редакторами, електронними таблицями, інформаційно-пошуковими системами, здійснювати пошук потрібної інформації в мережі Інтернет; розв'язувати задачі за допомогою інформаційних технологій; а також володіти основами патентування і ліцензування наукової продукції, які включають основи ліцензійної політики за рубежом і в Україні, поняття права інтелектуальної власності, майнове право інтелектуальної власності та його захист, види творів як об'єктів авторського права, використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності, об'єкти авторського права у землеустрої та земельному кадастрі і їх охорона, поняття патенту та охорони прав на винаходи, право та порядок одержання патенту, права та обов'язки, що впливають з патенту, захист прав власника патенту, процедура патентування, класифікація і види ліцензійних угод, реєстрація ліцензійних угод, законодавчо-нормативне забезпечення ліцензування та патентування, пошук і виявлення ліцензійних партнерів, реклама, підготовчий етап ліцензування прав, розробка ліцензійних угод, методи оцінки інтелектуальної власності, ліцензійні платежі.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних знань та методів геодезичних, фотограмметричних, геоінформаційних, картографічних технологій і систем та кадастру і оцінки нерухомості.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до письмової та усної комунікації українською та іноземними мовами.

ЗК 2. Здатність навчатися сприймати набуті знання у сфері геодезії, фотограмметрії, землеустрою, Державного земельного кадастру, оцінки земель та нерухомого майна, картографії та геоінформатики та інтегрувати їх з уже наявними.

ЗК 4. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК 5. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність та здатність до системного мислення.

ЗК 8. Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.

ЗК 9. Здатність до застосування знань на практиці.

ЗК 10. Мати дослідницькі навички.

ЗК 11. Мати навички розроблення та управління проектами.

ЗК 12. Здатність працювати як індивідуально, так і в команді.

ЗК 13. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях.

ЗК 14. Потенціал до подальшого навчання.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності;

СК 6. Знання сучасних технологічних процесів та систем технологічної підготовки виробництва;

СК 7. Уміння застосовувати та інтегрувати знання і розуміння дисциплін суміжних інженерних галузей;

СК 11. Здатність використовувати знання й уміння для розрахунку апріорної оцінки точності та вибору технологій проектування і виконання прикладних професійних завдань;

СК 14. Уміння аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;

Програмні результати навчання (ПРН):

ЗР 1. Знання та розуміння щодо використання усної і письмової технічної української мови у колі фахівців з геодезії та землеустрою;

ЗР 2. Знання та розуміння щодо спілкування іноземною мовою (англійською) у колі фахівців з геодезії та землеустрою;

ФС 23. Формування суджень щодо реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		лек.	прак	лаб	залі к	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Інформаційні технології наукових досліджень												
Тема 1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі. Вибір методів дослідної роботи та аналіз проблеми	26	2	4			20		2				
Тема 2. Організація роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень	26	2	4			25			2			
Тема 3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний	26	2	4					2	2			

супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-дослідної роботи												
Разом за змістовним модулем 1	78	6	12			45		4	4			
Змістовний модуль 2. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень												
Тема 4. Головні засади права інтелектуальної власності в землеустрої. Авторське право і суміжні права	21	2	4			20		2	2			
Тема 5. Патентна і ліцензійна діяльність в Україні	21	2	4			25						
Разом за змістовним модулем 2	42	4	8			45		2	2			
Разом	120	10	20			90		12	6	6		

5. Теми практичних робіт

№	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Інформаційні технології наукових досліджень		
1	Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі.	2
2	Вибір та аналіз проблеми. Вибір методів дослідної роботи	2
3	Робота з джерелами інформації та текстовими документами	2
4	Обробка даних досліджень. Публічні доповіді та їх мультимедійний супровід	2
5	Оформлення роботи та її впровадження. Опублікування результатів дослідної роботи	4
Змістовний модуль 2. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень		
6	Основи ліцензування наукової продукції. Складання техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії на будь-який вид господарської діяльності, що ліцензується в Україні	2
7	Складання франчайзингового договору	2
8	Патент. Складання ліцензійного договору на основі патенту	2
9	Патентування: заявка на отримання патенту та обливості додаткових документів (обґрунтування, опис експерименту тощо)	2
	Разом	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Змістовний модуль 1. Сучасні технології в системі автоматизованого проектування			
1	Самостійна робота №1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі	20	10
2	Самостійна робота № 2. Роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень	25	10
	Виконання лабораторних робіт №№1-5		60
	Модульна контрольна робота №1		20
	Разом по модулю №1(балів)	45	100
Змістовний модуль 2. Землепорядне проектування автоматизованими засобами			
3	Самостійна робота № 3. Складання ліцензійного договору на певний вид діяльності (землепорядні, земле оціночні, геодезичні, картографічні та інша діяльність) (15 год.)	20	15
4	Самостійна робота № 4. Підготовка пакету документів для отримання патенту на сорт сільськогосподарської культури	25	15
	Виконання лабораторних робіт №№6-8		45
	Модульна контрольна робота №2		25
	Разом по модулю №2(балів)	45	100
	Разом годин	90	200

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Чим відрізняються дані й інформація?
2. Перелічіть етапи життєвого циклу інформації.
3. Перелічіть основні підходи до розгляду інформаційних систем (ІС)
4. Перелічіть компоненти ІС.
5. Дайте визначення ІС.
6. Дайте визначення автоматизованої ІС.
7. Дайте визначення формальної ІС.
8. Дайте визначення регламентної процедури.
9. Дайте визначення інформаційної технології (ІТ)
10. Перелічіть атрибути корисності інформації.
11. Що таке цінність інформації?
12. Що таке інформаційне перевантаження?
13. У чому суть парадокса продуктивності ІС?
14. Який зв'язок між рівнем менеджменту й структурованістю прийнятих рішень?
15. Назвіть компоненти простору можливих вигід від використання ІС.
16. Назвіть компоненти керування, на які впливають ІС.
17. Яка тенденція розвитку організаційних структур в інформаційне століття?
18. Як впливає організаційна культура на ІС?
19. Які тенденції розвитку ІС із погляду ланцюжка й системи створення цінностей?

20. Дайте визначення транзакції.
21. Назвіть типи ІС по області автоматизації.
22. Відмітні риси бухгалтерських ІС
23. Призначення САІР, АСУТП.
24. Що таке комплексна автоматизація?
25. Визначення АРМ.
26. У чому відмінність технології баз даних від файлів методу? Основні переваги

СУБД.

27. Розподіл обов'язків користувачів БД.
28. Основні механізми складу даних.
29. Структура систем підтримки прийняття рішень.
30. Структура експертних систем.
31. Причини зміни ІС в організаціях
32. Групи й учасники розробки ІС.
33. Перелічіть етапи життєвого циклу розробки ІС
34. Основні методи обстеження системи, їхнього достоїнства й недоліки.
35. Основні способи переходу на нову ІС, їхні достоїнства й недоліки.
36. Призначення й роль діаграм потоків даних і блок-схем при розробці ІС.
37. Різновиду прототипів і їхнє призначення.
38. Призначення й зміст плану відновлення ІС.
39. Що таке авторське право?
40. Яка установа розглядає заявку та інші необхідні документи про реєстрацію авторського права?
41. Який документ, що засвідчує авторствона оприлюднений чи неоприлюднений твір, а також факт і дату оприлюднення за наявності?
42. Вказати особливості діяльності Державного департаменту інтелектуальної власності.
43. Вказати зміст ТЕО на купівлю ліцензії.
44. Чи входять в ТЕО додатки?
45. Як називається суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню?
46. В які строки проводиться звітність по виробництву продукції за ліцензією?
47. Що (який показник) може бути критерієм оптимальності ліцензії на виробництва продукції?
48. На який мінімальний термін складається ліцензійна угода?
49. В чому полягає принцип централізації у процесі контролю за виданою ліцензією?
50. Які Ви знаєте види діяльності, які підлягають ліцензуванню в Україні?
51. Назвати головні характеристики ліцензії.
52. Вказати назву установи, яка підтверджує факти і моменти виникнення формажорних обставин при вирішенні спорів по ліцензійній угоді.
53. Які, ліцензії вважаються найпоширенішими у нашій країні?
54. Чи може бути субліцензія на товарну продукцію?
55. Що таке ліцензування?
56. Що так ліцензія?
57. Що таке опціонна угода (опціон)?
58. Описати процедуру купівлі ліцензії.
59. До ліцензійної угоди обов'язково входять додатки?
60. На який термін складається ліцензійна угода?
61. Що таке конкурентна здатність об'єкту ліцензування?
62. Яка адреса, а це є обов'язковим, вказується у реквізитах ліцензійної угоди?
63. Що означає поняття модель у ліцензійній угоді?

64. Що таке патент?
65. Що таке патентна частота?
66. Які Ви знаєте різновидності патентів?
67. Що є головною метою патентних досліджень?
68. Вказати назву: патент, при видачі якого у особи виникають права на винахід.
69. Охарактеризувати етапи розробки патентної документації та проведення патентних вишукувань.
70. Які Ви знаєте патентні вишукування?
71. Вказати вид патенту, визначення, якого подано: властивість патенту пристосовуватися до різних умов на різних територіях.
72. Як називається угода між двома підприємствами чи організаціями про можливість використання патентів?
73. Що таке сукупність заходів з метою не здійснення порушень прав патентоволодільця?
74. Що таке об'єкти промислової власності?

Тестові завдання:

	Питання 1. Вказати назву виду патенту: патент, при видачі якого у особи виникають права на винахід. (у бланку вкажіть вірну відповідь)
	Питання 2. До яких ліцензійних угод обов'язково входять додатки?
1	так, до всіх
2	тільки до угод, які стосуються виробництва продуктів харчування
3	будівництва
4	товарних знаків
5	за бажанням ліцензіата
	Питання 3. Як називається суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню? (у бланку вкажіть вірну відповідь)
	Питання 4. Звітність за ліцензією проводиться в строки:
1	вказані в угоді
2	один раз на рік
3	один раз в місяць
4	по квартално
5	по бажанню
	Питання 5. Критерієм оптимальності ліцензії на товарний знак та виробництво продукції може бути:
1	прибуток
2	приведений прибуток
3	приведені витрати
4	собівартість продукції
	Питання 6. Який документ, що засвідчує авторство на оприлюднений чи не оприлюднений твір, а також факт і дату оприлюднення за наявності? (у бланку вкажіть вірну відповідь)
	Питання 7. На який мінімальний термін складається ліцензійна угода?
1	мінімум на рік
2	вказаний в угоді
3	максимум на рік
4	від 1 до 3 років
	Питання 8. Що таке паперовий патент? (у бланку вкажіть вірну відповідь)

	Питання 9. Угода між двома і більше підприємствами чи організаціями про можливість використання патентів(у бланку вкажіть вірну відповідь)
	Питання 10. Винаходи, моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, назви фірм, конкуренція це є:
	(у бланку вкажіть вірну відповідь)

8. Методи навчання

Застосовуються спеціальні методи, зокрема:

- за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації – словесні, наочні, практичні;
- за характером пізнавальної діяльності учнів - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;
- залежно від основної дидактичної мети і завдань - методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- класифікація з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

Доцільно виділити чотири великих групи методів навчання (за Ю.Бабанський), які використовуються при викладанні навчальної дисципліни:

I -Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

II - Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності;

III - Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

IV - Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

I підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації включає в себе:

- словесні методи – лекція, бесіда.

Лекція служить для пояснення важкої та складної теми; її типовими ознаками є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Бесіда відноситься до найдавніших і найпоширеніших методів дидактичної роботи. Провідною функцією даного метода є мотиваційно-стимулююча. Бесіда - це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студентів на активізацію отриманих знань. Виділяють індуктивну та дедуктивну бесіду.

Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

- наочні методи - ілюстрація, демонстрація

Ілюстрація - допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки. Засоби ілюстрації (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки тощо) є нерухомими, вони мають «оживати» в розповіді викладача. Не рекомендується вивішувати або виставляти засіб ілюстрації заздалегідь (на початку заняття), щоб не привернути до нього увагу студентів, щоб ілюстрація не була достроковою до того моменту, коли для викладача настане час скористатися наочним посібником.

Демонстрація (презентація) характеризується рухомістю засобу демонстрування.

- практичні методи: досліди, вправи-завдання, практика. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати, звіти з виробничої практики студентів тощо.

Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для

закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань. Більшість студентів активніше сприймають практичні методи, ніж словесні.

II підгрупа - за логікою передачі та сприймання навчальної інформації. Ці методи поділяються на індуктивні та дедуктивні.

- Індуктивні методи - зведення, вид узагальнення, який пов'язаний із передбаченням спостережень та експериментів на основі даних досвіду. У практиці це принцип: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.

- Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

III підгрупа - за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок. У даному випадку методи поділяються на репродуктивні та точні, проблемно-пошукові:

- репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками, термінологічно вживається не лише в дидактиці, а й в образотворчому мистецтві, архітектурі, інших видах творчої діяльності;

- творчі, проблемно-пошукові методи спирається на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

IV підгрупа - за ступенем керівництва навчальною роботою поділяють методи на два види:

- навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна робота в аудиторії. До неї належать самостійні письмові роботи. Елементи самостійної праці студентів тут об'єднуються з інструктуванням, допомогою викладача, у результаті чого студенти набувають навичок самостійності, закріплюючи індивідуальний стиль діяльності;

- самостійна робота студентів поза контролем учителя - самостійна робота вдома. Мова йде про домашні завдання - усні та письмові, що має позитивний вплив на розумовий розвиток, виховання та самовиховання студента, сприяють виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого студента в академічній групі, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати та викладати навчальний матеріал;

- навчальна - зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення сприяє повторенню, уточненню та систематизації навчального матеріалу, удосконаленню підготовки студента;

- діагностично-коригуюча, що допомагає з'ясувати причини труднощів, які виникають у студента під час навчання, виявити прогалини у знаннях і вміннях та корегувати його діяльність, спрямовану на усунення недоліків;

- стимулюючо-мотиваційна, що визначає тему, таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення стимулює бажання покращити свої результати, розвиває відповідальність і сприяє змагальності учнів, формує мотиви навчання;

- виховна, що передбачає формування вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю та самоконтролю, розвиток якостей особистості: працелюбності, активності, охайності тощо.

Таким чином, правильний підбір методів відповідно до мети та змісту навчання, вікових особливостей студентів сприяє розвитку їхніх пізнавальних здібностей, озброєнню їх уміннями й навичками використовувати здобуті знання на практиці, готує студентів до самостійного набуття знань, формує їхній світогляд.

8. Форми контролю

Номер	Розділ	Тема лекції	Тема практичного	Форма
-------	--------	-------------	------------------	-------

змістовного модуля	дисципліни		заняття	контролю знань
1	Інформаційні технології наукових досліджень	1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі. Вибір методів дослідної роботи та аналіз проблеми	1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі 2. Вибір та аналіз проблеми. Вибір методів дослідної роботи	Здача (завантаження) практичних робіт на ЕНК та модульна контрольна робота №1.
		2. Організація роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень	3. Робота з джерелами інформації та текстовими документами 4. Обробка даних досліджень. Публічні доповіді та їх мультимедійний супровід	
		3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-дослідної роботи	5. Оформлення роботи та її впровадження. Опублікування результатів дослідної роботи	
2	Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень	4. Головні засади права інтелектуальної власності в землеустрої. Авторське право і суміжні права	6. Основи ліцензування наукової продукції. Складання техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії на будь-який вид господарської діяльності, що ліцензується в Україні	Здача практичних робіт на ЕНК та модульна контрольна робота №2.
			7. Складання франчайзингового договору	
			5. Патентна і ліцензійна	

		діяльність в Україні	Складання ліцензійного договору на основі патенту	
			9. Патентування: заявка на отримання патенту та обливості додаткових документів (обґрунтування, опис експерименту тощо)	

Поточний контроль знань на лекційних і практичних заняттях (у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань) є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) студентами навчального матеріалу (1раз на дві лекції та кожного лабораторного заняття, оцінюється в балах – 2-10балів).

Модульний контроль знань (у формі письмового модульного тестового контролю до 20 балів, разом за модуль – 100балів) є показником якості вивчення студентами окремих розділів, тем та пов'язаних з ними пізнавальних, методичних, психологічних, організаційних якостей студентів.

Підсумковий контроль знань (з навчальної дисципліни є екзамен) у формі тестів (оцінюється в балах – 18-30балів та шумується з навчальним рейтингом, в цілому позитивний результат оцінюється 60-100балів), є показником дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю, глибиною знань та вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1. «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021р. протокол № 7).

Табл. 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{нр}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}$.

10. Методичне забезпечення

1. Кустовська О.В. Ліцензування і патентування наукової продукції. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних робіт та підготовки до семінарських занять

магістрів зі спеціальності 8.08010103 «Землеустрій та кадастр». К.: НУБіП України, 2015. 52с.

2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. К.,2018. 175р.

11. Рекомендовані джерела інформації:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К., 2019. 350 с.
2. Тверезовська Н.Т., Тарасенко Р.О., Гаріна С.М. Інформаційні технології в освіті: навч. посібник. К.: ЦП КОМПРИНТ, 2012. 318 с.
3. Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Технології автоматизованого проектування в землеустрої: навчальний посібник. К., 2017. 425с.
4. Глинський Я.М. Інформаційні технології. 4-те вид.– Львів, 2004. – 264 с.
5. Кустовська О.В. Ліцензування та патентування наукової продукції: конспект лекцій. К.: НУБіП України, 2014. 56с.
6. Андрощук Г.О., Работягова Л.І. Патентне право: правова охорона винаходів: навчальний посібник. К.:МАУП, 1999. 236с.
7. Про авторське право і суміжні права: Закон України від від 23.12.1993 № 3792-ХІІ URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
8. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ, поточна редакція від 05.12.2012, підстава 5460-17. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, Редакція від 01.04.2016, підстава 922-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, Редакція від 01.05.2016, підстава 289-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756, Редакція від 21.09.2011, підстава 957-2011-п. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>
12. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV. Редакція від 01.01.2016, підстава 863-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
13. Про господарські товариства: Закон України від від 19.09.1991 № 1576-ХІІ. Редакція від 01.01.2016, підстава 835-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
14. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
15. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV // Законодавство України про землю. КНТ. - 2004. С. 127 – 136 с. Редакція від 28.06.2015, підстава 222-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
16. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
17. Ivan Vashchynets; Petro Korniienko; Oksana Kustovska; Zoriana Romanova and Yuliia Sushytska (2023) Peculiarities of state regulation of intellectual property rights protection. Revista Cuestiones Políticas. Vol. 41(77).